
FOLKETINGET

Europaudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 19. september 2012

Ny rolle for europæiske politiske partier

Kommissionen fremlagde den 12. september 2012 et nyt forslag til revision af reglerne for oprettelsen og finansieringen af politiske partier på europæisk plan¹.

Forslaget skal ifølge Kommissionens formand, Jose Manuel Barroso, ses som led i bestræbelserne på at skabe et europæisk offentligt rum, hvor fælles europæiske emner kan debatteres ud fra et europæisk perspektiv.

Forslaget udgør et vigtigt element i kommissionsformandens forslag om udviklingen af en europæisk demokratisk føderation af nationalstater, som han fremlagde i sin store tale om Unionens tilstand i Europa-Parlamentet den 12. september.

Diskussionen om udviklingen af europæiske politiske partier er dog ingenlunde ny. Allerede i 2003 vedtog EU det første regelsæt for oprettelsen og finansieringen af europæiske politiske partier. I 2007 åbnede man desuden op for at give finansiel støtte til politiske fonde på europæisk plan med henblik på at de kunne støtte de europæiske politiske partier².

Europæiske politiske partier i 2012

Der var i 2012 registreret 13 europæiske politiske partier i Europa-Parlamentet. Af disse var de 8 registreret som almennyttige foreninger under belgisk lov (ASBLs Association sans but lucratif). De 13 europæiske partier og 12 hertil knyttede europæiske fonde modtager i 2012 tilsammen 31 mio. euro i finansiel støtte fra EU.

¹ Kom(2012)499

² Forordning 2004/2003 ændret ved forordning 1524/2007.

Ifølge Kommissionen er formålet med det ny forslag bl.a. at udstyre de europæiske politiske partier og de dertil knyttede europæiske fonde med en "EU-retligt funderet juridisk personlighed", så de kan løse nogle af de problemer, de står overfor, når de opererer på tværs af EU-landenes grænser³.

Den europæiske juridiske personlighed indebærer, at EU-landene forpligtes til at give de europæiske partier og fonde "fuld juridisk anerkendelse og kapacitet" på deres territorium.

For at gøre sig berettiget til en sådan "europæisk juridisk personlighed", skal partier og fonde registreres i Europa-Parlamentet, hvilket kan opnås ved at sende en ansøgning til Europa-Parlamentet, som viser at partiet overholder en række nærmere betingelser⁴.

Bl.a. skal de europæiske politiske partier og tilknyttede fonde opfylde høje standarder for internt demokrati, ledelse, ansvarlighed, åbenhed og respekt for de værdier, som EU bygger på. Hvis ikke et europæisk politisk parti eller en hertil knyttet fond respekterer de værdier, som EU bygger på eller ikke overholder minimumsstandarderne for internt demokrati kan Europa-Parlamentet fratage partiet EU-støtten.

Dette krav er bl.a. blevet fremsat af Europa-Parlamentets Socialdemokratiske gruppe, som ifølge dets formand, østrigeren Hannes Swoboda, ser det som et værn mod, at der gives EU-støtte til "højreorienterede og fremmedfjendske partier, som systematisk fører kampagne mod EU's værdier og principper".

Hertil kommer, at kun politiske partier og hertil knyttede fonde, som er repræsenteret med mindst ét medlem i Europa-Parlamentet, fremover skal være berettiget til at modtage finansiel støtte. Kommissionen mener, at man på denne måde kan sikre, at støtten kun går til partier med "sande europæiske ambitioner og ægte vælgerstøtte".

Ikke EU-beskatning af partiansatte

Europa-Parlamentet har udover en fælles juridisk status for de europæiske partier og fonde efterlyst en fælles skattemæssig status for disses medarbej-

³ I dag har de europæiske politiske partier status som juridisk person i den medlemsstat, hvor det er hjemmehørende.

⁴ For at blive anerkendt skal de europæiske partier som i dag være repræsenteret af medlemmer af Europa-Parlamentet, et nationalt parlament eller et regionalt parlament i mindst en fjerdedel af EU's medlemsstater eller have opnået mindst 3 pct. af stemmerne ved det seneste valg til Europa-Parlamentet i disse medlemsstater.

dere på grundlag af EU-retten⁵. Kommissionen har dog ikke efterkommet dette ønske i sit forslag, selv om dette ifølge nyhedsbrevet EUROPOLITICS var efterspurgt af flere af de europæiske politiske partier.

En indførelse af EU-beskatning af ansatte i de europæiske politiske partier på linje med den ordning, som findes for ansatte i EU's institutioner må i øvrigt antages at ville kræve en ændring af EU's protokol for immuniteter og privilegier.

Midler fra private donorer

Med forslaget hæves den øvre grænse for, hvor meget man individuelt kan donere til et europæisk politisk parti fra 12.000 euro til 25.000 om året.

Til gengæld skal europæiske politiske partier offentliggøre navnene på donorer, der bidrager med over 1 000 euro om året.

Endelig lægger forslaget op til, at medlemsstaterne skal ligestille donationer til nationale og europæiske politiske partier skattemæssigt, således at der også gives skattefordele ved donationer til europæiske politiske partier i de EU-lande, hvor der gives skattefordele ved donationer til nationale politiske partier.

Lettere at få støtte - men skærpet kontrol

Kommissionens forslag lægger endeligt op til, at det skal være nemmere for partierne og de dertil knyttede fonde at søge om anerkendelse og modtage EU-støtte. Bl.a. fjerner man efter ønske fra Europa-Parlamentet det nuværende krav om udarbejdelsen af en årsrapport, som forudsætning for at der gives støtte. Også efter ønske fra Europa-Parlamentet foreslår Kommissionen, at det eksisterende krav om medfinansiering sænkes fra de nuværende 15 pct. til 10 pct., så EU-støtten til partierne kan dække op til 90 pct. af deres udgifter.

Til gengæld indføres en stærkere kontrol med, hvordan både EU-støtte og privat støtte anvendes. Bl.a. indføres med forslaget en række rapporteringsforpligtelser samt en ordning med administrative sanktioner, som Europa-Parlamentet kan benytte sig af i tilfælde af overtrædelser. Europa-Parlamentet kan således pålægge partierne og de hertil knyttede fonde administrative bøder i tilfælde af overtrædelser på op til 10 pct. af partiets eller fondens årsbudget⁶.

⁵ Se Europa-Parlamentet s initiativbetænkning fra april 2011 udarbejdet af Marietta Giannakou fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender – A7-0062/2011.

⁶ Det kan f.eks. ske i tilfælde af overtrædelser af kravet om gennemsigtighed i forbindelse med pengegaver fra private, eller hvis et europæisk politisk parti har modtaget ulovlig partistøtte fra anonyme eller fra en politisk gruppe i Europa-Parlamentet.

Det videre arbejde

Ifølge Kommissionen er det hensigten, at forslaget skal kunne træde i kraft senest 1. juli 2013 i god tid inden det næste valg til Europa-Parlamentet i juni 2014.

Rådet har endnu ikke påbegyndt sin behandling på rådsarbejdsgruppeniveau, mens det ifølge forlydender fra Bruxelles tyder på, at Europa-Parlamentets behandling vil starte op i dets Konstitutionsudvalg.

Forslaget skal vedtages i fællesskab af Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsprocedure⁷.

Budgetmæssige implikationer

Forslaget indebærer ifølge Kommissionen ingen ændringer i de samlede beløb, der afsættes på EU-budgettet til støtte af europæiske politiske partier og fonde.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)

⁷ Forslagets retsgrundlag er TEUF artikel 224 om statuten for europæiske politiske partier.